

PRZEGLĄD BIBLIOTECZNY

LIBRARY REVIEW

Rocznik 81

2013

zeszyt 3

TREŚĆ

Pracownikom i współpracownikom „Przeglądu Bibliotecznego” (Barbara Sosińska-Kalata)

A r t y k u ł y

JADWIGA SADOWSKA: Ślady cenzury w „Przewodniku Bibliograficznym”. Druki do użytku służbowego i wewnętrznego (1944-1988)

SABINA CISEK: Metodologia jakościowa we współczesnej informatologii wybrane aspekty

ANNA MATYSEK: Dokumenty normalizacyjne w Internecie

RENATA BOROŃSKA: Wpływ Internetu na proces gromadzenia zbiorów zwartych w BG UTP w Bydgoszczy

S p r a w o z d a n i a

„Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej. Bibliotekarz 2.0 – nowoczesność na bazie tradycji” (Kraków, 23-24 maj 2013 r.) (Anna Stach-Sięgieńczuk)

„Biblioteka w komórce? Przyszłość usług bibliotecznych” Międzynarodowa Konferencja Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego (Łódź, 4-6 czerwca 2013) (Justyna Jerzyk-Wojtecka)

Homo communicativus. Współczesne oblicza komunikacji i informacji (Toruń, 24-25 czerwca 2013 r.). (Karolina Żernicka)

R e c e n z j e i p r z e g l ą d y p i ś m i e n n i c t w a

Evelina Kristanova: Książka na łamach katolickich czasopism społeczno-kulturalnych w Polsce w latach 1945-1953. Łódź: 2012 (Piotr Nowak)

Maria Siuda: Prasa województwa kieleckiego w latach 1944-1989: studium historycznoprasoznawcze. Kielce 2012 (Małgorzata Korczyńska-Derkacz)

Boom i kryzys. Nowe czasopisma literacko-artystyczne i społeczno-kulturalne w Polsce po roku 1980 Red. Magdaleny Rabizo – Birek. Rzeszów 2012 (Adrian Uljasz)

Bogdan Klukowski, Marek Tobera: W tym niezwykłym czasie. Początki transformacji polskiego rynku książki (1989-1995). Warszawa 2013 (Evelina Kristanova)

Prasa regionalna i lokalna na terenie województwa podlaskiego w latach 1989-2010. Szkice i materiały Praca zbiorowa pod red. Jadwigi Sadowskiej i Katarzyny Sawickiej-Mierzyńskiej. Białystok 2013 (Małgorzata Korczyńska-Derkacz)

Przegląd piśmiennictwa krajowego (Barbara Koryś)

ABSTRAKTY

JADWIGA SADOWSKA

Zakład Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa

Uniwersytet w Białymstoku

e-mail: jadwigasadowska@o2.pl

ŚLADY CENZURY

W „PRZEWODNIKU BIBLIOGRAFICZNYM”.

DRUKI DO UŻYTKU SŁUŻBOWEGO I WEWNĘTRZNEGO (1944-1988)

SŁOWA KLUCZOWE: Bibliografia narodowa. Cenzura. Polska. „Przewodnik Bibliograficzny”. Druki do użytku służbowego. Druki do użytku wewnętrznego.

ABSTRAKT: Teza/cel artykułu - W artykule scharakteryzowano wydania „Przewodnika Bibliograficznego”, w których rejestrowano książki do użytku służbowego i wewnętrznego z lat 1944-1953 oraz 1968-1988, niedopuszczone przez Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk do rejestracji w bieżącej bibliografii narodowej. Metoda badań - Analiza materiału źródłowego „Przewodnika Bibliograficznego” nr 1 z 1955 r. (do użytku służbowego) oraz zeszytów „Przewodnika Bibliograficznego. Seria Uzupełniająca: Druki do Użytku Wewnętrznego” z lat 1969-1988. Analizie poddano opisy bibliograficzne z punktu widzenia tematyki, wydawców, serii wydawniczych, odbiorców książek. Wyniki i wnioski - dokumenty „do użytku wewnętrznego”/”służbowego” ze względu na tematykę traktowane były przez GUKPPIW jako podlegające tajemnicy służbowej o ograniczonej dostępności (niskie nakłady, wyłączenie z obrotu księgarskiego, na prawach rękopisu). W latach 1969-1988 wydawane były głównie przez instytucje naukowe i stanowiły od 3 do 9% rocznej produkcji wydawniczej książek w Polsce.

SABINA CISEK

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa

Uniwersytet Jagielloński

e-mail: sabina.cisek@uj.edu.pl

**METODOLOGIA JAKOŚCIOWA WE WSPÓŁCZESNEJ INFORMATOLOGII
WYBRANE ASPEKTY**

SŁOWA KLUCZOWE: Badania jakościowe. Informatologia. Metodologia jakościowa. XXI w.

ABSTRAKT: Teza/cel artykułu – Celem artykułu jest charakterystyka wybranych aspektów jakościowego podejścia badawczego w informatologii (i częściowo w bibliotekoznawstwie) w XXI w., w szczególności pogłębiony opis jego najważniejszych cech oraz uchwycenie kierunków debaty teoretyczno-metodologicznej toczonej *explicite* na łamach zagranicznych czasopism anglojęzycznych. Metody badań – Główną metodę badań stanowi analiza i krytyka piśmiennictwa. Źródłem analizowanych publikacji była dziedzinowa baza LISTA (Library, Information Science and Technology Abstracts). Wyniki i wnioski – Refleksja metodologiczna na temat badań jakościowych w informatologii jest współcześnie wielokierunkowa, a świadomość dylematów, problemów i uwarunkowań, w tym epistemologicznych i etycznych, pogłębiona. W ciągu ostatnich dwu lat nastąpił też szybki wzrost liczby jakościowych badań empirycznych.

ANNA MATYSEK

Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej

Uniwersytet Śląski w Katowicach

e-mail: anna.matysek@us.edu.pl

DOKUMENTY NORMALIZACYJNE W INTERNECIE

SŁOWA KLUCZOWE: Dokumenty normalizacyjne. Informacja normalizacyjna. Katalogi norm. Wyszukiwarki norm.

ABSTRAKT: Teza/cel artykułu - Tradycyjne drukowane katalogi dokumentów normalizacyjnych są wycofywane i zastępowane bazami danych. Celem artykułu jest przedstawienie możliwości wyszukiwania informacji o dokumentach normalizacyjnych w bazach danych dostępnych w Internecie oraz ocena funkcjonalności tych baz. Metody badań - Do badania wybrano bazy danych dostępne w portalach krajowych (PKN, enormy.pl), europejskich (CEN, CENELEC, ETSI) i międzynarodowych (ISO, IEC) organizacji normalizacyjnych. Funkcjonalność ich narzędzi wyszukiwawczych oceniono na podstawie przeglądu i analizy interfejsów tych baz oraz zastosowanych w nich metod prezentacji wyników wyszukiwania. Wyniki analizy poddano porównaniu, które pozwoliło wskazać narzędzia najbardziej funkcjonalne. Najważniejsze wyniki/wnioski - Bazy danych zawierające dane o dokumentach normalizacyjnych, mimo znacznej przewagi możliwości wyszukiwawczych i aktualności danych nad drukowanymi katalogami, mają także istotną wadę: każda organizacja udostępnia informacje wyłącznie o własnych dokumentach normalizacyjnych.

RENATA BOROŃSKA

Biblioteka Główna

Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy

e-mail: rboronska@utp.edu.pl

**WPLYW INTERNETU NA PROCES GROMADZENIA ZBIORÓW
ZWARTYCH W BIBLIOTECE
GŁÓWNEJ UNIWERSYTETU TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZEGO W
BYDGOSZCZY**

SŁOWA KLUCZOWE: Gromadzenie zbiorów zwartych. Księgarnia internetowa. Księgarnia wirtualna. Rynek książki w Polsce.

ABSTRAKT: Teza/cel artykułu - Celem artykułu jest refleksja nad wpływem Internetu na proces gromadzenia zbiorów. Zjawisko to przedstawiono na przykładzie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Metody badań – Praca powstała na podstawie analizy piśmiennictwa przedmiotu i materiałów źródłowych – stron WWW oraz praktycznych doświadczeń i własnych przemyśleń autorki, dotyczących różnych aspektów gromadzenia zbiorów. Przedstawiono analizę sytuacji oraz perspektywy rynku internetowego. Omówiono różnice między tradycyjnym a internetowym rynkiem wydawnictw. Rozważania ograniczono do zakupu książek polskich w księgarniach. Pominięto aukcje internetowe i serwisy ogłoszeniowe, które także umożliwiają zakupy. Zwrócono uwagę na zmiany w warsztacie gromadzenia zbiorów oraz wpływ Internetu na tradycyjne zbiory. Wyniki i wnioski – Internet spowodował rozwój metod i sposobów gromadzenia zbiorów. Rynek internetowy uzupełnia zakupy, pomaga zachować kompletność zbiorów gromadzonych w bibliotece. Wpłynął na poszerzenie oferty i jej dostępność, a także zapewnił konkurencyjność w związku z istnieniem dużej liczby punktów oferujących sprzedaż wydawnictw. Zakup materiałów bibliotecznych za pośrednictwem Internetu często nie jest już tylko alternatywą dla tradycyjnych zakupów, ale staje się niezbędnym elementem procesu gromadzenia.